

מבעד למסוה (שעורים בהסתפלות)

ובכן? — רוצים הנכם דוקא שאספר לכם בהרחבה, עפ"י דרכי ע"א הקבלת פנים שערבו בני דודנו לר' משה קוימא בשבוע זה.

רואה אני בככם, תלמידי החביבים, כי בלתה נפשכם כמש לשמוע ולדעת את פרשת הענין לכל פרטיו ודקדוקיו, דהיינו: מי ומה היה מתחלה בתהנת הרכבת, ומה היה אחר כך בדגל-התורקני אצל "בתי מונטיפיורי" והעיקר ע"א המפלגה שנהלו בני-דודנו שם ב ש ע ר ר ש כ ם . . .

ואולם מחמת שאני עיר ויגע ממוצותי הרבות כמשך כל השבוע מהבא להם ומזהם להבא, מבקורי על הר הזיתים והראיון שעשה לי "הרבי" בכבודו ובעצמו להגלי מאמרו הידוע של ב"אב"י — אני אמרתי בפרוש ל"רבי" שלנו כי "הבית הלאומי" תלוי הנהו במאמר ה"מוסגר" (מווגר קרי) של בני דודנו — ביחוד עיפתי מנסיעתי לברכות שלמה ומה"שלום עליכם" הרחב בעברית שקבלתי בלכתי לפגש את י ד י ד נ ה

שבא בנראה ישר מאמריקה לירושלם באוטר מוביל של פורד לאחר שעבר בו ביבשה דרך ים-סוף, זה היום האדוני מדמי אהב"י, כדי לגאל את ישמעאל מגלות ישראל ר"ל, ובהיות שקבלתי לא עליכם — זה עכשיו — "אול" טימאטום" כאת הפלוגית שלי להמציא לה לא יאחר משעה אותה להוצאות השבת ואני מחויב להשיג איזו "גמילות חסד" — ע"כ טוברה הנני לקצר הפעם ולמסר לכם רק ראשי פרקים על רגל אחת, אך לא באותיות הגדולות דלעיל של עורכיגו הגדולים אלא באותיות זעירות דלתתא של ר' "עזמות", שיש בהן קצת רמזים, כונות, הרחורים, אסמכתות והשערות — כאשר אהבתם... * * *

ויהי ערכ ויהי בקר יום רביעי, נתעוררתי הפעם קדם עמודי-השחר והתפללתי בשני זוגות תפלין של רבינו תם, כנהוג, ולאחר שאמרתי בכונה גדולה את "היום": אל גקמות הופיע (לא על הכמה העברית!), עד מתי רשעים יעלוזו ויעשו להם הפגנות ו"פנטזיות" בחוצות ירושלם, יכיעו ידברו עתק — "אל יהוד בלאבנא" — "בבית-הלאומי" שלנו — צויתי לביתי, שמתי את המסוה על פני, את נפשי בכפי, את קולמוסי בידי ופנקסי בכיסי ושני רגלי אל הרחוב... בלכתי בדרך באו אולי רבים מתלמידי

בטענה על ה"משלחת" שהקדימה לבוא ביום הרביעי לאחר שהיה כתוב בפרוש ב"דאר זלום": יום ששי! ולא תספיקו להכין "בונבונים" לכבוד האורחים ואני אמרתי להם: כלל זה יהא נקוט בידכם, כשיהודי אומר לך כי הוא נסע לירושלם סימן שהוא נוסע לויילנא, שאלמלי נסע באמת לירושלם היה אומר לך כי הוא נוסע לויילנא ובני דודנו למדו ממנו ב"ה גם את החכמה הזאת, ואם הממשלה שלנו הכטיחה בפרוש שלא תהיינה הפגנות, עליך להכין את עצמד לפרעות...

וכבר אמרו הכמים: משנכנס ז'אבול לארץ מרבים בני דודנו בשמחות: נביימוסא, נביימוסא, הנ' הנדריק ושיך שמנדריק... ומשנכנס המושל לעיר מרבים בהפגנות ויום רביעי זה יוכיח! * * *

ראשית כל, עשיתי "אינטפקציה" על החנויות ועל השלטים אם הם מתוקנים ומתאימים לגזרות החדשות שתטילה הממשל על הסוחרים, כידוע, הן כל דאגות אחרות אין לנו בעילמנו ובעירנו זולתי פנימת השלטים וכל דאגות אחרות אין, כנראה, גם על החר. זולת זאת, כי ב"בית הלאומי" שלנו לא כ"נ טוב ומסודר! בני ישראל שקטים ושלמים מכל צד בארצנו ואין להם בעולמים

אלא שאלת השלטים... ורואה אני בעליל כי גם בני דודנו מבני עשו וישמעאל קוראים את "עזמות", כי מיום שפרסמתי את שמותיהם בעד נעילת החנויות ביום הגא ואפילו בלשון סניינחור, נעשו קצת לבני אדם, ברחוב יפו כל החנויות פתוחות, מהן גם למחצה ולשליש בבחינת "חול המועד" גם משלהם וגם משלנו — אלה מפחד "הג'מיעה" ואלה מפחד סתם — הוין מהעמד לקי ה"ארטינאי" וסוחר אחד חשוב משלהם האומר תמיד כי לסגירה "אגירקודם"...

ואחכמים אומרים כי פתיחה זו באה לא מאהבת "עזמות" אלא מאהבת הדולרים של התירים, ושבעשיל שיללינג אחד עלולים בני דודנו למכר את כל ה"ג'מיעה" שלהם כאותו החתול שלמדו אותו להגיש לפני האורחים בבני אדם כמיש, ומכיון שהריח פעם בקבלת האורחים, עכבר קטן יוצא ממחבואו השליך את מגשו מידו ורדף אחרי טרפו...

גם העגלונים, מנהיגי התנועה הערבית והתירית בעירנו, חזרו כדעתם ולא הניחו את התירים מידם ליהודים אפילו יום אחד, מה עשו? הללו את קדושת החג ועמדו, כנהוג, למשך את היהודיות הזקנות ל"מיר שורי" וביחוד למקום אחד שהם קוראים

"אריב'ה" בלשון טורקומדה ושלא מצאתי עדיין במפת השכונות של ירושלם... כשנכנסתי לרחוב הפרעות (רחוב הוד בלע"ז) מצאתי את כל החנויות של בני דודנו סגורות ומסוגרות כיריחו בשעתה, רק גברת אחת משלנו הגרה ברחוב יפו טרחה וכתתה את רגליה מנחלת שבעה עין שוק הערבים כדי לקנות מיצאות ו"שאר ירקות" והזרה בסל ריק ובידים כלאות כסף שהכינה בשבילם...

וראו זה פלא! בשוק החדש גשערה חנות אחת יהודית פתוחה, וכשנסיתי להלל את החנוני שלנו על גבורתו זו, התנצל לפני ואמר כי בנו רין לראות את ה"פוגרום" ולקח עמו את המפתח וע"כ הוא גאלין להשאיר את החנות פתוחה ולשמר עליה... * * *

עודני סובב בשוקים וברחובות ומבקש את שאהבה נפשי והנה יוצאים לקראתי שני מלכדים והולכים להם דרך חירות, שאלתי מהם אם הכריזו היום בטול מלאכה לכבוד "יום טוב" וענו לי כי שם ב"חדר" שלהם ישנם כעת "מלמדים" אחרים מבני עשרת השבטים המנשקים את המוזות של המוגר ביות, שעברו כרחוב חברון אל הבית המדרש החדש אשר בחורכה עד יעבר זעם... * * *

ושם נודע לי מעשה בר' קויקלי, בר' היקסטיקסדריקס ובר' דג מלוח שהיו מסובין בל, אותו לילה בבני "ברקס" וספרו ב"יציאת מצרים" של המשלחת לא"י וערכו את "הסדר" בעיר, עד שבאו תלמידי המיש טרה, שוטרי לילה ושוטרי יום, ואמרו: רבתי! הגיע זמן של ההפגנה בהוצות ירושלם!...

מיד הבשתי היטב את המסוה על פני ונכנסתי לתוך בית הקפה הערבי למול שער יפו, כדי שלא יכירוני בני דודנו והנה מצאתי שם שני חיילים משהודרים את קיש ואת בו צבי כשהם יושבים טנדו ושתיים יהוד קפה פוליטי שחור, רמז כנראה ל"סוה" השחור" שהיה אח"כ לבני דודנו בשער שכם...

משם נתגנבתי הרש לתוך הלשכה והשאין וראיתי דרך החרכים — זה ישאר, כמובן, entre nous — גודר הגנה שלם, שנוסד בשבוע האחרון בבית העם בשם "גדוד ההגנה בעל פה של סופרים ועיתונאים עבריים"... הקולוניל שירמן טפס ועלה על ה"במה", קצה זקנו המדולדל בידו האחת ובידו השניה הוא ממלא את תפקידו בשם השלטון העליון של הקהלה, ונותן פקודות לגודר בשם

— ועד העיר...

בו ישי חבש את כובעו האנגלי וכבדו פרצי בשעתו הוא עומד הכן "על המשמר" ובידו "איזמל" כוכן ומזוכין לבני המור...

הספריה-הסופר יצא בספרים — "עמד!" — ואורב לתלתליו של בן ישי... סילמן גטל בכיסו את ה"פצצה" ששלח לו גליקסון השבועי עומד ומביט בעד "האספקלריה" כדי לראות את ערות "הארץ" ולהגן על "היינו" הקצרים עה"ש...

בעל היובל הופיע עם אשתו, בידו האחת "ישו הנוצרי" להגנה ובידו השניה סבין קטן ופגום שקבל במתנה מאת מרדכי בו הלל לחג יובלו, אחריו, במרהק חצי קילומטר, כנהוג, הולכת היא ובידה הארריכה שהגישו המורים לבעלה עם הכתבת מן המלמש: "יוסף ולקדקוד נזיר" — קביעא בפני הדלות — ופניהם מו ד ה ה אל השלח...

אחריו הופיע המאירי ובידו שני "רמונים" מצוירים מברלין — נשק גרמני — שמצאו "כמרומוני" בשעת החפזים בבצלאל כדי לזרקם "בין השמשות" אל "גיהנם"... והנה — "פסיפאראפאט!" טראפז טארטאטאד! — בן אב"י הגיע בסערה ודרך בידו את "חאקרה" שגשאר לו לזכרון מאת

בני דודנו חמישים מכות... אמור מעתה :
 רמצרים הכו אותם על הים ובא"י קבלו
 מכות ביבשה ובמקלות וההפגנה עלתה להם
 ב"שלשים".

האירלנדים עשו קצת "ספורט", כדרכם,
 והראו באמת אותות ו"מופתים" במקלותיהם
 — "גו אוק, יו בלאדי אס" — עד שעפה
 מצנפתו של הרב למרום... רגלי בני דודנו
 נפרדו ימר מעל נעליהם ועשו "ויברח"
 כישמעאל בשעתו, כי לבאב אל עמוד ומי
 לבאב בתרא, מי לעמק "יהושפט" זאלה
 לגיא הינום...

וגם הטרומביל עשה "ויברח משה", ישר
 לביתו ובמשך חמשה רגעים נתפרדה החבילה
 וגעלמו כלם, נחל קישאן ונהר סמבטיון גרפם.
 מאפיש !

ואני ר' עזמות ישבתי לי בשעת מעשה
 בתוך קרן זוית חבויה וסמויה כן העין,
 כדרכי והצצתי מבעד למסות ולכי מתמונו
 מנחת, חבל, חבל מאד שלא הייתם גם אתם,
 תלמידי החביבים, עמי אז כדי לראות במחזה
 — "זכו — מלאכתם נעשית ע"י אחרים"
 והמלאכה נעשתה יפה יפה בידי נזמחי
 מאירלנדיה. סו"ס זכיתי לראות בעיני איך
 ישמעאל ועשו מלקים זו את זה אך ורק
 בשביל — ישראל'יק...

לא עלינו להביא עגלה ערופה בעד
 נושאי דגל ישמעאל שנתבקשו לישיבה של
 מעלה והלכו ב"משלחת" למרום : ידינו לא
 שפכו את הדם הזה, לא זרקו חלילה את
 חכסא "מן השמים", בני דודנו קבלו מכות
 וגם לא מאתנו !

(המשך בעמוד ד')

תיתי ! ועכשיו קח את ה"טרומביל" שלך
 וסע ישר — "יאם דוגרי" — לביתך ולאדלך,
 והזהר לבל תסע יותר משמנה מילים לשעה,
 כפי חק, נגד "שמנה ימי מילה", "דיד
 באלאק !" פן תרמס בדרך איזה יהודים
 שיצאו היום לקראתך, וגם עמדו בהמונים
 על הגונוטראות של מלון יוז, כדי שיוכלו בני
 דודנו לתלגרף לכל העולם כלו כי אלפי
 אנשים השתתפו בהפגנה...

ובכ"ז, אם הסוף טוב הכל טוב: כנראה
 תש כחו וזכרונו של ר' קויכא בחו"ל ולפיכך
 שכח את האדריסה הנכונה של ביתו בירושלם
 ובטעות צוה ל"שופר" שלו להבנם עם גדורו
 לארמיה הממשלת.

המרי דקלנסין נסה להעמידו על טעותו
 זחנה פתאום עף מן השמים — מעשה מרכבה
 ממש — "כסא רם ונשא" שבא מ"שוכן
 עד" אשר בבית הקפה הערבי העליון, ישר
 על ראשו ועל צוארו של ראש המשטרה...
 ולא עוד שהפעם נתגלה סו"ס מקוטו הגבון
 של הנהר סמבטיון, שמקורו, כנראה, לא
 תחת הרי חשך אלא דוקא בבאב אל עמוד,
 והתחיל פתאום זורק, כדרכו, אבני בליסטרי
 אות על ראשי האדמונים מבני "עשרת
 השבטים", על השוטרים מבני דודנו ועל
 האירלנדים.

מיד נזכר המפקד בסדרה של השבוע :
 "ויקהל פקודי" ויצאה פקידה לפזר את הקי
 הלות. מיד החלו השוטרים לערר את הסדר
 כדבעי, נוסח מצרים, וקראו את ההגדה
 בקול : ערוה אחת, ועם שתים, צרח שקש
 ו"משלחת" מלאכי רעים ארבעה, במצרים
 לקו חזגוללים עשר מכות ובארץ ישראל לקו

"הקנאי הצעיר" בפורים דאשתקה, וקרא
 כתוך התלהבות הבלורית : "גם אני אליך —
 הקוים !"

ומי הוא זה הנשקף מרחוק ? זהו ר'
 משהבעל-גוף לבוש בלו אדום ומתחת למדינו
 מנצנץ נשק נורא ושחיד — זחי סכת
 הסופרים שקבל בפניו מאת החבר ברוד'
 מאיר...

נער ערבי קורא ברחוב "פלסטין" בגרוש
 אחד, ושורץ שלנו מוכר את כל "ארץ ישראל"
 שלו בהצי גרושי: עתון הבקר להמציא "חדשות
 לבקרים"... הוא מקפל את גליונו בנחת,
 תוחבו לתוך הכיס ואומר בנחת : אין
 פחד !

פתאום הגיעו מהעיר העתיקה קולות
 איומים, מפנים ומאחור, קול ענות גבורה
 וקול ענות חלושה, קול מלחמה נוראה וכל
 הגדוד שלנו געלם — ו"הילד איננו", המפקד
 ירד מעל "הפמיה" כשעוד מכנסיו בידו ומלצן
 נתעלף...

כשהגיעו ממחבואיהם, נתברר להם כי
 הקול "קול יעקב" ו"קול ישראל" והקולות
 יחדלון...

ולו הייתי אני תקיף ובעל דעה בממשלה
 שלנו, נחשו נא מה הייתי עושה אז ? —
 ראשית כל הייתי הולך אל התחנה לא בבני
 יום טוב חלילה ככל פקידי הרכבת ובתוכם
 גם מאחב"י שלבשו "מכות רצח" לכבוד
 האורחים, והייתי אומר לו כדברים האלה :
 "איסמע יא שיד !" אל תעשה הרבה עסקים,
 אלה ידידך מבני ישמעאל ומבני עשו וגם
 ראש המושנה האמריקנית שרוב לקוחותיו
 ישראל ניגהו באו לקבל את פניך — מהיבא

הוא אשר אמרתי : תרבה התחרות עושה לא רק בשוקי-הדגים אלא וביחוד בשוק העתודות העברית שלנו.

והא ראייה : אשהקד , פרטט בן אה"י ב"דאר היום" — הן זוכוים אתה עדיין? — את "דברתגדיב" לאכרי דמושבות, שדבר עמם דברייכמישון כדבר אב אל בנים. למחר הופיע ב"הארץ" שיר מזמור לאכרים — בצורת מאמר ראשי — שהם עמדי הישוב וסודות הבנין שלנו. והמושבות : — עשו לחן "מי שברך" גדול. והתחילו מפרכסין אותן : מהן יתר ומחן פנה לכל הרעיון המשיחי, למרכז הרוחני להצטרף בגמור ולקיום העתונות שלנו בארץ...

והנה בשבוע האחרון פהסם "דאר היום" דברים אחרים ע"א "נפילתו של בן-אב"י בבחירות אשר בשכונת החרדים, מחמת שהוא חפשי בדעותיו. למחר הופיעה בחנות-המתחרה ביפו "סחורה" חדשה בצורת מאמרים ע"א "שמירת שבת" וכנגד מחללי שבת בפי-הסיא בת"א דהמנא ליצלן — ממש כמו הלורד אפסלי במורשון האנגלי...

זה מזכירני את המעשה שספר פעם חיים ויצמן, לפני כמה שנים בעירנו, ברומא רומי שבה לעירה יהודית, מיד נתעוררו כל

המיוחדים אצל אחביי והיהודים שלנו לרבות הנשום התחילו אצים רצים אל הדוקטור החדש, כנהוג, ואולם בהיות שלא ידע לדבר עמם כלשונם ולא יכל להכין את מכאוביהם, חזרו כלם אל הרופא היהודי שלהם. מה עשה ? התחיל לומר לדבר כלשון היהודים הזקנים וכרוחם ממש, כי מה לא עושה אדם מרוסיה בשביל פרנסה ? באו אל הרופא וספרו לו כי "הקונקורנט" שלו משתדל לדבר כלשוננו.

— חכו, רבותי, — ענה הרופא — סופו של רוסי זה לדבר אצלי גם לשון-הקדש !..

גם סופו של "ברמוד" שלנו בת"א לחבש עוד "שטריימיל" לראשו, בשעת הצורך, וליסר גם סניף לחברת "משמרת השבת" בתל אביב. ואי"ה נזכה לראותו בקרוב סובב וחוזר בכל ערביי-שבתות על פתחי התנויות והמספרות לסגור לכבוד שבת, ואולי גם יוציא את הסיגריות מפיו הצעירים והחלוצים בשבתות, ממש כמו אצלנו...

ואולם, תחת ללכת "לקנוסא" מוטב אולי שילך לו לאמריקה מחמת ששם אסרו, כידוע, גם על העשון אפילו בשבת...

אומרים עלינו, על אנשי ארץ ישראל, * * *

כי כלנו "שנוררים". פושטי יד למיניהם ומבקשי נדבות בכל העולם כלו. רבים מת"אוננים, כי שולחים אנו שו"רים בפאות ובלי פאות מדור ישן וגם מבני דור-חדש לכל קצוי ארץ כדי לעסק בשנוררות לטובת א"י, וטוענים הם שעלינו להספיק בעצמנו את כל צרכי בתי הספר ובתי החולים שלנו.

והנה בכרך גדול כלונדון עיר הכירה והמעטירה, שיש בה כמה מליוני בני-אדם ושיש בתוכם עשירים מופלגים אפילו יותר מולידו שלנו — שם יושב לו מין לורד אחד בשם Viscount Knutsford ומבמבם מכתבי-שנוררות לכל העולם כלו לטובת בית החולים הגדול "לונדון", העומד תחת נשיאותו ונשי-אות הכבוד של המלכה בכבודה ובעצמה.

בשבוע זה קבלתי גם אני מכתב כזה מיום 23 פברואר והנהו כתוב לא ע"י דפוס ולא ע"י כתבנית-קצרנית-בלונדינית. מנהג א"י, אף לא בחותם גדול ועגול שקורין לו "סנופה" (כפתור) אצל הממונים בצפת עיה"ק — אלא כתוב וחתום בעצם ידו והנשיא בכבודו ובעצמו אינו מתבוש הלילה לפשט יד ולבקש נדבות ל"מוסד" שלו ואפילו מאנשי א"י...

מודה אני, שיש רגעים, שאני חושב,

ש"נשיאים" כאלה, נחוצים לנו בשביל ארץ ישראל. מוחל אני להם את כל האורחים הגדולים שבאו לעירנו כלורד ביברברוק, רוטרבר ודוגלס (בנימטריא : דבר בשני קטלים) ומחליף הייתי בלא שהיית את נורט-קליף ואת פורד ב"נורט-פורד" אחד זה כלונדון שיבוא במקומם לעירנו, והייתי מושב אותו לזמן קצר במלון-יוו (בהסכמת ויצמן וברנדיוס, כמובן, מחמת שהוא בעל-מקצוע כנראה וגם ערל...) או בועד "מושב זקנים" מטעם ועד העיר או מטעם "הנשיא" החדש שלהם הרב קוק, ואפילו בענין ה"בנין בקור חולים האמפיטאל", זה השלד-של-בנין העיכר כפלג-גוף ו"בגלוי-ראש" במחילה כאפיקורוס גמור ר"ל. (אנשי המקום פתרו לי חירה של בנין נפסס זה : ישנם, כנראה, כמה מפעלים כאלה בעירנו שכל סוד קיומם והיונם מחוץ לארץ ופי"האר" הוא דוקא בזה שאינם נגפרים לעולם...) ומובטחני בו שהיו תמזרים והפקידים מקבלים את משכרתם אפילו מפברואר, והלואית קטנות על חדש מר"י והזקנים והזקנות לא היו יוצאים בהפגנות, כבני-דודנו להבדיל, לפני בית הרב ומחיו בקול רם ובצעקות בראש כל חוצות נגד השלשה "שלמה", גבאי המוסד של מושב זקנים בעירנו...

בקצור, אל המכתב הזה מלונדון צרף הלורד — "כלך השנוררים" — רשימה נדפסת ואביא לכם ממנה לדוגמא רק סעיפים אחדים :

השולח שיק של 1000 פונטים מקיים את בית החולים במשך 35 שעות.

השולח שיק של 10 פונט, למשל, מספיק רגים ליום אחד.

ומי שאין לו ושולח ניר של חצי פונט, משלם שכר אוטומוביל-לחולים במשך יום שלם, או הוצאות משלח של 80 מכתבי-שנוררות בעולם.

בקצור, אחד המרבה ואחד הממעים ובלבד שיכוין את השיק או את הבנק-נוט שלו ישר על שם הלורד בלונדון.

ושואל ר' עזמות : איזה שיק צריך לשלח לארץ ישראל כדי לשלם את האוטומוביל המוביל פעמים בשבוע את הדיריקטוריון של קהל הקיימת למושב-היונית למשך שעות אחדות כדי לשתות שם כוס תה ?..

ואיזה שיק צריך, למשל, לשלח לאנדרת ישראל כדי לשכר אוטומוביל ולנסע אל הר היותים לנורטקליף וחבריו ?..

ואיזה שיק או המחאה צריך לשלח למשל, לרב המורה"י כדי לבנות את ביתו

"ברוממה" ע"י נכרים ...

ובכן, דוד בר (דב בלע"ו) יצא לחפשי — רק ב"דאר היום", כמובן, וב"הארץ" טיפו למחרתו, כנודע. — ואני הלא אמרתי לכם מכבר : לא רבים ולא יערי...

אנכי, נודע לי כי האסירים מבני-דודנו אשר בעירנו חזרו בתשובה ליישובי-של-מטה אחרי מעשיהם בעש-ק העבר, ויסדו השבוע מנין חדש בשם "ברוך כתור אסורים". עפ"י התקנות שלהם, נתעוררו השבוע באש-מורת הבקר והלכו בחברותא להתפלל "שמינה עשרה" בלחש עם "הנץ החמה" כותיקו, ואולם מיד קמה להם כת של "מתנגדים" ר"ל מבין השומרים ולפני תפלת "עלינו-כאו להפריע את המנין והקצין האנגלי בא בלוית שוטרו ומשכו את כל המנין לבית המדרש, הכניסו אותם עמוק עמוק לתוך ה"חדגהיא" וקראו לפניהם את הפרשה : "פרו" ורבו ומלאו את הארץ אסירים...

ואולם בהיות שחג הפסח ממשמש ובא החרב קוק יפנה כדרכו בבקשה לשחרר את האסירים שלנו למנין ב"מגדל דוד", החליט גם הרבי ר' משה'לי קוימא לשחרר את נתיניו מבית האסורים לכבוד נבי-משה...

אמש רצתי בלא נשמה אל האופידיטה כדי לראות את ה"גולם", והנה פנישתני קבוצת צעירות נחמדות שהזרו משם ואמרו לי : אין "גולם" בפינמה, רק במוצאי שבת יהיה ה"גולם"...

כשבאתי אל הראינע מצאתי דוקא את ה"גולם", אך לא על הבמה כי אם למטה בתוך הקהל שחזר במחילה ב"גולם" הביתה. פעם קראתי בעתון צרפתי, כמדומני, מסוף מרץ, שהודיע כי למחרתו — ביום 1 אפריל — תהיה תערוכה של חמורים בנג' העיר. למחר נהרו המונים אל הנג' ולא מצאו כלום. הבינו כי זה היה מעשה של הראשון לאפריל וחזרו לביתם.

ביום 2 לאפריל הודיע העתון כי בהתאם להודעת שפרסם היתה אמנם אתמול תערוכה גדולה של "חמורים" בנג' העיר...

והרי אנו עומדים עדיין בהצי מרין ?

עזמות